

שבת
מברכין!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

למה (בעצם) לא להתגרש?

סיבה ראשונה: לא בטוח שתמצאו מישהו או מישהי טובים יותר! הוא גירש את רינה ולקח את שולה, למה? למה? למה? יש חסרונות, ולשולה... גם! היא התגרשה ממש ולקחה את קוקו, למה? למה? יש צרות, ולקוקו... גם! אז מה החלפתם במה? ברוב המקרים, אלו שמתגרשים ומתחתנים מחליפים בעיה ב... בעיה, והולכים מהפח אל... הפחת. אילו הייתם מחליפים את בן זוגכם בבן אדם מושלם, החרשתי. אך מה דעתכם, האם יש גבר מושלם? האם יש אשה מושלמת? ואם אין מושלם, אז מה מחליפים במה? ישנם אנשים שחושבים שהזיווג השני יצליח יותר, והם חיים בהרגשה ששם טוב יותר. תפישת העולם שלפיה 'הדשא של השני ירוק יותר' בטעות יסודה. ואני מוסיף ואומר: אין כמו בעל נעורים, אין תחליף לאשת נעורים, ואין כמו ילדים אורגינלים. עלינו לדעת שבגירושין אין מרוויח ומפסיד, שניהם מפסידים - זוגיות, יחס, בית וממון.

הואיל וסיכויי הכישלון של זיווג שני גבוהים בהרבה מאשר סיכויי ההצלחה, הרי הגירושין לא באים בחשבון.

סיבה שניה: במשולש אבא אמא ילד, הסובלים העיקריים הם הילדים.

לפניכם מעשה שהיה עם הרב מאיר שמחה הכהן מדווינסק זצ"ל, שהיה מנהיג משכמו ומעלה ודיין בחסד עליון. בני זוג הגיעו ללשכת הרב כדי להתגרש. לאחר חקירה ודרישה, שאל אותם הרב: אולי כדאי לכם לעשות שלום בית? זה לא שייך הם ענו, והוסיפו: באנו להתגרש, הרב יכתוב לנו גט! והרב קבע להם תאריך למתן הגט. לפני שהם עזבו, שאל אותם הרב: יש לכם ילדים? כן. אמר הרב: אני רוצה שביום מתן הגט הילד יגיע ביחד אתכם. יום מתן הגט הגיע וללשכת הרב נכנסו אבא, אמא ובאמצע ילד. הרב נשא את עיניו, ראה את הילד, אמר הרב: בוא בני, בוא אלי.

הילד עזב את ידי הוריו ובא אל הרב. הרב הושיב אותו על ברכיו, ליטף את ראשו ואמר לו: אני רוצה לומר לך משהו, בעוד כמה דקות אתה תהיה יתום מחיים! יש לך אבא, ויש לך אמא ואתה תיקרא יתום!!! גירושין הם סוג של יתמות! תעבירו את זה הלאה!

אחרי הגט... כשילד או ילדה רואים את אבא שלהם פעם בשבוע או פעם בשבועיים, זו לא יתמות! לא צריך שהאבא ימות חלילה כדי שהילדים יקראו יתומים.

האם חשבתם פעם למה צריך ששני ההורים יגדלו את הילד? התשובה לכך היא שלאבא יש את העוצמה ולאמא יש את הרכות. הרכות והעוצמה מאזנים את נפש הילד והוא גדל מאוזן רגשית.

ילד שגדל בלי אבא או בלי אמא גדל עם חוסר איזון רגשי, ויש סיכוי טוב שכשהוא יתחתן, הוא יגרור את חוסר האיזון הזה לבית החדש שלו. גירושין הם לא רק להיפטר מבן הזוג, אלא להשיג יגול עצמי גם לדורות הבאים.

פרשת השבוע

מסירת דין לשמים

"וַיָּבֵא אֲבָרְהָם לְסֹפֵד לְשָׂרָה וְלְבִלְתָּהּ" - הכ"ף של לבכתה זעירה. מדוע? נקדים ונאמר ששלושה דברים אירעו ביום העקידה. א. יצחק נעקד, ב. שרה נפטרה, ג. רבקה נולדה. כשאברהם אבינו חזר מן העקידה נודע לו ששרה נפטרה. וגם זה היה ניסיון גדול עבורו. הרב דסלר כתב שניסיון העקידה לא הסתיים בזה שיצחק ירד מעל המזבח, אלא המשיך במציאת מקום קבורה לשרה ובמשא ומתן על מערת המכפלה ואברהם אבינו עמד בכל, ולא הרהר אחר מידות הקב"ה. ולכן יש מספר טעמים לכ"ף הזעירה.

א. אברהם אבינו לא בכה עליה הרבה שלא יאמרו שהוא מתחרט על העקידה שבגללה נפטרה שרה, ואולי חס וחלילה הוא תוהה על הראשונות, ומצטער קצת על המעשה. וכאן הסתיים ניסיון העקידה.

ב. בעל הטורים כתב טעם, מכיון ששרה היתה מבוגרת וזקנה, ועל זקן אין בוכים הרבה כמו שבוכים על הצעיר.

ג. בעל הטורים כתב טעם נוסף, מכיון ששרה מסרה דין על אברהם אבינו לשמים באומרה: "יִשְׁפֹּט ה' בֵּינִי וּבֵינֶיךָ", נתקצרו ימיה, וכמו שגרמה היא את מיתתה. ועל כן נענשה היא תחילה, והמאבד עצמו לדעת אין מספידים אותו.

מכאן מוסר גדול לנו שאסור למסור דין על החבר לשמים ולומר לו 'י' עניש אותך וכד', אלא יתפלל עליו שיחזור בתשובה שנאמר "תִּתְמוּ חַטָּאִים" ולא 'יתמו חוטאים'. ונראה לעניות דעתי, סיבה נוספת לכ"ף הזעירה שהמוסר דינו של חברו לשמיים נעשה הדבר בשעת כעס גדול לכן האות כ"ף קטנה שהיא האות הראשונה של המילה כע"ס מלמדת להקטין את הכעס ולא לבוא לידי כך.

"וְלִבְלִילָהּ" - רש"י פירש: 'שעל ידי בשורת העקידה שנודמן בנה לשחיטה וכמעט שלא נשחט פרוחה נשמתה ממנה ומתה'. ע"כ. אפשר לפרש את הדברים בכמה אופנים:

א. אפשר לומר שנפטרה מרוב בהלה שראתה את בנה יחידה מובא לשחיטה.
ב. אולי אפשר לומר שנפטרה מתוך שמחה גדולה שזכתה שהקב"ה בחר בבנה להיות לו לקרבן.

ג. אולי מכיון שראתה שכמעט נשחט ובסופו של דבר לא נשחט אמרה שמה יש בו פגם או מום ולא התקבל לרצון ונפטרה מרוב צער.

ד. חז"ל אמרו: 'כל השרוי בלא אשה שרוי בלא חומה'. תפקיד האשה להגן ולשמור על בעלה ולכוונו למחוזות הנכונים. כמו שנאמר "עזר כנגדו". שהיא עוזרת לו להזדכך ולהתעלות.

תפקידה העיקרי של שרה אמנו עליה השלום היה ללטש את מידת החסד של אברהם אבינו. הסברנו קודם שחסד ללא גבול יכול להוביל לחסד שלילי. כמו במעשה ישמעאל ויצחק. שאמרה לו "גרש את האמה הזו ואת בנה", כלומר, תגביל את החסד עם ישמעאל, כי זה אכזריות ליצחק.

ובניסיון העקידה לקח אברהם אבינו את יצחק בלי לספר לשרה, זאת אומרת שהוא לא היה צריך את עזרת שרה, ובפעולת העקידה הוא הגביל את מידת החסד שלו כלפי יצחק באופן עצמאי בלי עזרה וכששרה ראתה שאברהם אבינו מגביל את החסד בכוחות עצמו הסתיים תפקידה ולכן נפטרה מיד אחרי העקידה.

שבת שלום - אבנר קוואס

אדם אחד חוזר הביתה ורואה שהאורות כבויים וכל הסלון מלא נרות דולקים. הוא ממשיך למסדרון וגם שם נרות דולקים המובילים אל חדר השינה. "וואוו", מתלהב הבחור, "מעניין איזו הפתעה אשתי הכינה לי!"... הוא נכנס לחדר ורואה את אשתו בחושך ומסביבה עוד נרות. "אשתי", קורא לה בהתלהבות, "זה יום הנישואין שלנו?!" "איזה יום נישואין!", צועקת האישה, "לך מהר תשלם את חשבון החשמל!!!"

בדיחה

הצבת קווים אדומים

כנגד מידה, ודרך העונש ילמד האדם במה הוא חטא. לכן אנחנו ההורים צריכים להשתדל להתאים את העונש למעשה שהילד עשה, כפי שנלמד בהמשך.

זאת ועוד, דרך העונש שמים דגש על הדברים החשובים, וממילא הילד מבין מה חשוב ומה פחות חשוב. למשל, אם אנחנו נעניש על עבירות רוחניות כגון: קללות, שקרים וכדומה, ופחות על עבירות גשמיות כגון: גניבה, אכילת ממתקים בלא רשות וכדומה, נעביר לילד מסר שהרוחניות חשובה יותר מהגשמיות.

נצטט מתוך המכתב ששלח הגאון מווילנה לאמו ולאשתו, בעת המסע שלו לארץ ישראל: "וגם באתי לבקש מאיתך מאד מאד... שתדריכי את בנותיך מאד שלא יצא מפייהן קללה ושבועה וכזב ומחלוקת רק הכל בשלום באהבה ובחיבה ובנחת... ועל קללה ושבועה וכזב תענישי אותן ולא תרחמי עליהן כלל... ותדריכי בנך ובנותיך בעיקר בדברים רכים ובדברי מוסר המתיישב על הלב".

מדברי הרב למדנו שיש צורך לשים דגש על העניינים הרוחניים שפוגמים את נפש האדם ולא על ענייני שובבות ילדות ונערות שכל ילד עובר.

ילד צריך שיציבו לפניו גבולות עם קווים ברורים. בלי זה הוא יעשה ככל העולה על רוחו, ולא יבחין מותר ומה אסור.

למשל, אם הגבול ששמו 'כיבוד הורים', יראה מטושטש בעיניו, כי לא הצבנו לו קווים אדומים, הוא יעבור עליו ולבסוף הוא יפרוץ אותו לגמרי. בעזרת העונש אנו מציבים לילד גבולות גזרה בהם הוא יכול לפעול, ומהם ילמד מה מותר ומה אסור.

על מה להעניש? עונש הוא דבר שמלמד. כולנו יודעים שהקב"ה מעניש את האדם מידה כנגד מידה. במידה שהאדם חטא, בדומה לזה יהיה העונש. למשל, פרעה חטא בהשלכת התינוקות ליאור, ונענש כשטבע בים סוף.

אדם שדיבר לשון הרע, וגרם לחברו שיורחק מהחברה, מקבל צרעת, והוא בעצמו יוצא מחוץ למחנה מחמת הצרעת. דוד המלך חתך את כנף מעילו של שאול המלך ופגע בבגדי המלוכה, כנגד זה בסוף ימיו כיסוהו בבגדים ולא היה לו חם.

ישנן דוגמאות רבות בתנ"ך ובחיי היומיום, שהענישה היא מידה

סיפור לשבת

הרב שלום אהרן לופס זצוק"ל

ערמת הבקשות לקבלת תרומות, שהייתה על שולחנו של רבינו באחד הימים, הייתה גבוהה מערמת שטרות הכסף שהיו ברשותו. הרב ישב בחברת אברך מתלמידיו, והשניים חילקו את הכספים לנזקקים השונים, ששטחו את בקשותיהם במכתבים ששלחו אליו. בשלב מסוים אזל הכסף ברשימת הנצרכים עדיין נותרו מספר בקשות קורעות לב, והרב היה בצער.

חסרים עוד כ שלושת אלפים שקלים, "נאנח האברך ופרש ידיו לצדדים בחוסר אונים, "אין ברירה אלא להשאיר אותם לפעם אחרת". הרב לא הגיב, אלא ניגש אל ארון הקודש, הפשיל את הפרוכת, פתח את הדלתות וטמן ראשו בתוכו, מעתיר מכל ליבו. כעבור דקות ארוכות סגר את הארון והציץ בשעונו. הוא חזר אל מקומו, פתח את הגמרא, והמשיך ללמוד עם האברך כאילו לא קרה מאומה.

לאחר כמחצית השעה הופיע בביה"כ יהודי, ושלף מכיסו שלושת אלפים שקלים. הוא הניח אותם על השולחן, אינו מודע להתרגשות שהוא מחולל ואמר: "לפני כחצי שעה החלטתי לתרום את הכסף לצדקה. חשבתי לעצמי, שלא כדאי להשהות את העניין, ולכן הגעתי לכאן עכשיו, כדי שלא להחמיץ את המצווה".

האברך שישב לצידו של הרב היה המום, משתאה נוכח המחזה. ר' שלום התחייך. הוא אשר אני אומר תמיד. אני כותב את הציקים והקב"ה מכסה אותם... הקב"ה מביא את הכסף, ואני טומן אותו במעטפות..."

צלם שהוזמן לעשות את מלאכתו בברית, שבה הרב הוזמן להיות סנדק, נרכן למרגלותיו של הרב, ובמבט מתחנן ביקש: "אנא, כבוד הרב, ברכני שיהיה לי זרע של קיימא. אני נשוי כבר חמש-עשרה שנים ועדיין לא זכיתי שיהיו לי ילדים". ר' שלום הביט בו במבט חודר ולא מיהר להגיב.

הצלם המשיך להתחנן: "חמש-עשרה שנים חיינו אינם חיים. הכול נראה לנו שחור! הרופאים אינם נותנים לנו סיכוי לחבוק פרי בטן! אני מבקש את ברכתך, כבוד הרב". במקום לברך, הישיר אליו הרב מבט ואמר: "תוריד את הצילומים הלא ראויים מחנותך!".

הצלם נדהם. מאין יודע ר' שלום על התמונות התלויות בין כותלי הסטודיו שלו. הרי מעולם לא ביקר שם! הוא שאל את המקורבים, האם סיפרו לרב עליו ועל חנותו. התברר, שאיש לא הכירו. בעיניו הקדושות חש הרב בדבר מה מפריע, הדוחק את הקדושה. "אם תוריד את התמונות הללו מחנותך, הקב"ה יברך אותך בבן זכר", הבטיח לו ר' שלום. הצלם חזר אל הסטודיו המום. ומיד החל לתלוש מהקירות את כל התמונות הלא ראויות. הימים נקפו וכעבור מספר חודשים, התבשרו הצלם ואשתו, נושעו גם הם בזרע של קיימא. "הילד שלי הוא הילד של ר' שלום", כך התבטא הצלם, "בזכותו הוא נולד".

אחד מתלמידי הרב חלה במחלה קשה ל"ע, מיד עם היוודעו, פנה לצדיק, בכה והתחנן לפניו, שיברך אותו בבריאות טובה. "יש לי ילדים שעדיין לא חיתנת. אנא, כבוד הרב, ברך אותי באריכות ימים!" הרב נותר מהורהר. קשה היה לו לסרב לדברי התלמיד, שדמע מולו. לבסוף נענה ואמר: "כל זמן שאני חי, אתה תחיה". ואכן, כך היה. הוא חי עוד מספר שנים, וביום פטירת הרב, הסתלק גם הוא לבית עולמו, מספר שעות ספורות אחר רבו...

אחד הקצבים בעכו ניגש פעם אל ר' שלום וביקשו שיעניק תעודת כשרות לאטליו שלו. ר' שלום ידע שאותו קצב רחוק מיראת שמיים, והוא עלול להכשיל את הרבים, גם אם יוצמד אליו משגיח כשרות, ולכן סירב להעניק לו תעודה.

הקצב, שהתרגו מאד, הניף את ידו, ובתנועה מאיימת, שהופנתה כלפי צווארו של הרב, איים: "אני אשחט אותך!" ר' שלום הזדקף, ונתן מבט נוקב בקצב ואמר: "אדונו אדון עולם. אין עוד מלבדו!". הברנש שמט ידיו ברפיון לצדדים, ובהילוך איטי פסע לאחור ונעלם...

"אין צוה לא אובדנה, יש צוה לא אודרכ"

חינוך לחיי משפחה

לייעוץ עם הרב אבנר קוואס ניתן להתקשר בימים ג' וד' בין השעות 14:30 - 15:30 בטלפון 1599-59-59-39 שלוחה 2

לקבלת עדכונים ותכנים נוספים ניתן להרשם לקבוצה 0552-766-799

קו ההלכה הספרדי הארצי

3030 * | 073-7-860-860

רב קווי | בעלות שיחה רגילה

2 שלוחה

מענה טלפוני לשאלות בעניני שלום בית וחינוך ילדים, עם יועצים מומחים שע"י הרב אבנר קוואס בין השעות 09:00-23:00

בס"ד

1 שלוחה

מענה טלפוני לשאלות בהלכה שע"י מורי הוראה הפוסקים ע"פ פסקי מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל. בנשיאות חבר מועצת חכמי התורה הגאון הגדול הרב דוד יוסף שליט"א 24 שעות ביממה רצוף

שיעורים בפרשת שבוע מטובי המרצים בשלוחה 5